

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1910. szeptember 15.

209 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 24 kor.   Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor.   Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Uj adó az osztrákoknak.

Az osztrák mindent kitalál, amivel a magyar közönségről levakarhat egy kis bőrt.

Világoseszü, tisztalelkű, nyájas magyar felebarátom, kiáltsd el magadat jó szokásod szerint: mégis csak huncut a német! Mit nem forgat megint örökös kalkuláló fejében? Uj adót tervez a szomszéd, aki németnek német, hanem azért mégis csak inkább osztrák. Uj adón töri az eszét, amelynek éle természetesen és rendszerint — ellenünk irányul.

Még elgondolni is szörnyűség és komikum. Az osztrák kormány ugyanis a fejébe vette, hogy megadóztatja azokat az idegen fürdővendégeket, akik osztrák területen egy hónapnál hosszabb ideig tartózkodnak. Nem elég az, hogy ezek a fürdőhelyek és nyaralótelepek, lakásadók és vendéglősök busásan megadóztatják az embert, nem elég a kurtak-sáokban, zenedijákban, szepítőjárulékokban és még számtalan címen fizetett adó és nem elég az a tetemes közvetett adó, amit a fürdővendég költségein és költségeiben leró: még külön egyenes és közvetlen adót is akarnak behajtani rajta, ha a halálán túl nemcsak egy pár hetet, hanem az egész nyarat akarja eltölteni.

Ugyebár, hogy ez borzalmas merénylet, főképpen a magyarok ellen, akik évről-évre valóságos inváziót rendeznek nyaranta Ausztriába. Uram bocsáss, még el is — németesíteni Ausztriát, ha állandóan ott maradnának cseh, vend, szlovén vagy olasz vidékein.

„A Tengerpart“ tárcája.

Sorozáskor.

Elérkezett a nagy nap. A legények kevélyen lépkedtek végig az utcán. A levegőben uszott hangos énekük, messziről hirdette jöttüket.

A faragott kis kapuk, meg deszkapalánkok mögött barnapiros menyecskék, meg karcu testű lányok álldogálnak: Vajjon kinek az urát vették be? Vajjon kit hagy a szeretője? Nem ment ma semmi dolog, kizökkent minden a kerékvágásból . . .

Az énekeszó egyre közeledik, a kocsizörög is kihallatszik már belőle; no most befordulnak a százesztendő, vén fa mellett, megjöttek! Itthon vannak . . .

Gyönyörű szál legények. Akárcsak egy egy jegénye. Mindegyiknek ott a fehér cédula süvege mellett. Katona lesz mind a tizenkettő. Ha öles fokosokkal hadonásznak és mind az ércharangszólás zug a levegőben:

„Add ide Juliskám selyem keszkenődöt
Hadd törüljem vele könnyes szememet! . . .

Megállnak a korcsma előtt . . . Le a kocsiról! Beh kár értük! Hogy ezeknek legszebb három esztendőt, a legénykedés, a duhajkodás éveit, — mikor a vér él, pezseg, pajkoskodik — szigorú rabságban, vasfegyelemben kell eltölteniük. Katona élet! Hej, cudar egy élet! Hej, de nagyon kegyetlen élet! Beh nagyon sok szép, szerelmes estét elrabolsz te az epedő szívű lányoktól, falu virágszálaival. Beh sok

Az osztrák népek, úgy látszik, védekeznek; az osztrák kormány pedig ki akarja használni uj adó alakjában a magyaroknak ezt az elháríthatatlan passzióját, hogy minden nyáron odarajzik és családostul ellepi az osztrák tájak hegyeit. Ahelyett, hogy a magyar kormány adóztatná meg azokat, akik nyáron át egy hónapon túl idegen üdülőhelyeken költik a pénzt: az osztrák kormány vet ki rájuk adót.

Egy rókáról ennyi bőrt lenyuzni: ez már igazán felháborító. Nem is tudom, hogy az Ausztriába gravitáló nyári magyarok mitévők lesznek. Hogyan fogják elhárítani ezt a csapást? Mert elvégre fizetni és rosszul élni: ezt még elviseljük valahogy az idegenben. Mert nem vesszük észre, hogy ebben indirekte adózunk. De adót fizetni, valóságos, nyílt és leplezetlen adó címén s hozzá még üdülőhelyeken és üdülés közben: azt a tizedik ember sem szereti és annyira már magyar a budapesti származású nyaraló is, hogy az adófizetéstől óvakodik minden körülmények között. Elég baj van vele idehaza, menekül is előle, ahogyan csak lehet — s most már még a nyári telepeken, az imádott osztrák eldorádókban is üldözzék vele?

Nem, ez nem járja! Ez rut visszaélés a magyar vándorörszton gyöngeségével. Ez kegyetlen, kacér játék azzal a mi nyavalyás kedvtelésünkkel, hogy erőnek-erejével, azért is odamegyünk, ahol nem szeretnek bennünket — ahol csak a pénzünket szeretik, de azt

pünkösdi rózsza, rozmaringszál fog elhervadni, nem fogja ápolni senki! Minek? Nincs, akinek csárdás kis kalapja mellett lengjél templomba menetkor, meg esthajnalban, mikor táncba kéne menni, tüzes csárdást ropni . . .

Az első a bíró fia. Piros a pruszlikja, fényes, két sor gombbal. Kis kalapja jobb szemére vágva. Megpedri azt a huncut, fekete bajuszát, levágja a fokost, hogy megreszket a hosszú asztal.

— Márton gazda! Azt a ragyogóját! Bort ide, sok bort!

— Huzzad Jóska! Aki csillagod van! Huzzad azt a nótát. . . . Hisz tudod már . . .

— Tudom, hogyne tudnám . . .

Hej, hogy megsírt, zokogott az a hegedű. Nem tudja a magyar nótát más, csak az a fekete pófajú cigány igazán elhuzni. Az ott lakik, ott él a nép között, kiknek ajkán a nóta megszületik. Az ismeri a szíveket, amelyek azokat a nótákat megteremtik; a magyar legények, leányok szíve pedig olyan különös, azt ismerni kell, nem olyan bordába szövik azt, mint más népeket.

A többi legény halkan kíséri a muzsikát. Az első legény, a Pista, hallgat. Leteszi egyik könyökét az asztalra, rátámasztja a fejét. . . . Másik kezével fölkapja a literest. . . .

— Fiuk! Csak azért is! . . .

A nóta sir, egyre zokog.
Pista levágja a literest. Lckapja csárdás kis kalapját, lengeti a levegőben és ő is rákezd. Elhallgat mellette mindenki. De, hogy is ne hallgatna, mikor ő énekel. Hej, ez a

asztán minden lehető és lehetetlen formában szívesen elszedik tőlünk.

Most csak az a kérdés, hogy mit tegyünk? Tüntessünk ellene? Rendezzünk tiltakozó népgyűlést? Intézzünk interpellációt a kormányhoz, hangosan tiltakozva, hogy az osztrák kormány az adókiadás pallosával kiütze honpolgárainkat, véreinket és hitsorsosainkat az osztrák paradicsomból? Avagy menesszünk egy monstre-deputációt a Burg kapujához és dobjunk kérvényt a felséges ur kocsijába, könyörgő instanciával, hogy ne engedje zaklatni a magyarok nyári népvándorlását, öröklött tartományainak területén?

Nem tudom mi fog történni, de tartok valami szörnyű lehetőségtől is. Attól tartok, hogy a magyar nyaraló közönség még kénytelen lesz itthon maradni családjával s a pénzével. Uram bocsáss, még megeshetik, hogy ez a magyar közönség, aki nyári költség terhével százmilliókat visz ki évenként Ausztriába, még fölfedezi a saját országunk természeti kincseit, páratlan szépségeit, gyönyörű, változatos tájékeit, áldott gyógyító forrásait, tavait, patakjait, vadregényes havasait, nyájas, árnyékos dombjait.

Még megeshetik, hogy a magyar ember megbecsüli mindazt, ami jót és szépet idehaza találhat. De megeshetik az is, hogy az uj és egyenes adót is megfizeti, csak hogy Ausztriában nyaralhasson. Mert — nem a német huncut, hanem mi vagyunk élehetetlenek!

hang! Fülemlét csodált meg az anyja, vagy az orgona szólását májusi vasárnapon. Aztán, hogy ki tudta cifrázni a nótát. Fölvitte magasra, hogy csengett, mint az üvegharang, majd mélyen kezdte, hogy zugott, bugott, mint sűrű nyárfaerdőben a szomorú szelelő. Kihallatszott a nóta a korcsmából. Kikéredkedett az utca tulsó oldalára. Ott lakott az uraság, meg az Isten legszebb rózsaszála, a nagyságos Mariska kisasszony. Addig-addig kocogtatták a hangok ablakát, míg ki nem nyitotta, ő maga is könnyököt rajta. Nem lehessen tudni, mi volt fehérebb: a fehér liliomszál, mely ablakában nyílt szép majolika cserépben, vagy az ő orcája? Nem lehessen tudni, mi volt karcsubb, az ő virágteste, vagy az égig érő fenyőszálfa, mit május első éjszakáján állított valaki ablaka alá, de senkisé tudja, kicsoda. A legfelső, legvékonyabb ágacskaán három piros rózsza . . .

Hallgatta, hallgatta a nótát. Előre hajolt kissé, tán hogy lássa azt, aki énekel. Vagy megismerte már ő a hangjáról is? . . .

A korcsmában pedig mindig tüzebb lett a levegő. Egyre több kocsi állt meg az ajtó előtt. Lehetett már huszonöt is. A szomszéd falusiak is betértek. Ez már így szokás sorozáskor. Egy korcsmát nem szabad elmellőzni, hogy föl ne szenteljék. A cigány rárántott valami tüzes nótára. Egyik legény kivágta maga alól a széket, odaperdült a korcsma közepére. Megütötte öklével a mestergerendát és járnai kezdte . . .

UJDONSÁGOK.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület holnapután, pénteken délután négy óraker tartja meg a nyári szünet után első ülését. Az ülés napirendjét még nem állapította meg véglegesen.

— **Sorozás.** Tegnap, a sorozás második napján kerültek a mérték alá az 1888 és 1887. évi fiemei illetőségű állásalkötelezettek. A eredmény azonban most sem volt kielégítő, mert az előbbi évfolyam nyolcvankilenc állásalkötelese közül megjelent hatvanhármas katonaköteles csak négy katonát szolgáltatott. Az utóbbi évfolyam hetvenegy összeirt s ötven megjelent tagja közül pedig tizenhárman váltak be. Ma pedig az 1889, 1888 és 1887. évfolyambeli magyar alattvaló, de idegen illetőségű állásalköteleseket fogják sorozni.

— **Eiindult orosz hadihajó.** A kikötőkben horgonyzó orosz hadihajók közül az „Admiral Makaroff” tegnap délután felszedte horgonyait és három óraker Sudába indult.

— **A „Carpathia” megérkezett.** A Cunard hajóstársaság „Carpathia” gőzöse ma reggel Newyorkból kikötőkbe érkezett. A gőzös 406 visszavándorlót és utast hozott az újvilágból. A hajó kikötése után a parancsnok közölte a révhivatalal, hogy a tyrrheni tengeren, öt mérföldnyire Ventolenától szeptember nyolcadikán reggel meghalt Goldberger Erzi szepesmegyei illetőségű izraelita vallású héthónapos csecsemő. A halál okát gyomorhurutban állapították meg. Végül bejelentette a parancsnok, hogy a hajónak Newyorkba érkezése után ismét ötvenegy hajóállalmazott távozott el a hajóról.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnapi, részben a mai napon a következő hajók érkeztek: „Federica” osztrák gőzös Newyorkból 1208 hordó olajjal, 4606 zsák quebracoval 10,403 drb. dongával és 1286 drb. rézzel. „Pollacsek” magyar gőzös New-Portból 4432 tonna köszénnel. „Split” osztrák gőzös Metkovicsból, 60 hordó olajjal. „Carpathia” angol gőzös Newyorkból, 300 tonna rézzel, 800 hordó olajjal és 60 tonna vegyes áruval. „Manin” olasz gőzös Calcuttából 5000 zsák lennaggal és 15 bál bőrrel. „Barletta” olasz gőzös Velencéből 4 tonna vegyes áruval. „Cristian Horn” német gőzös Hamburgból 280 tonna vegyes áruval.

— Nincsen ize szárazon, — visitotta el magát a másik.

— Hejl lányt ide!

Kiállott az utca közepére. Odaintett egy leányt a kapualjából.

— Józsi! More! Ide! Haj ide!

Egymásután jöttek a többi legények is. Lassankint odagyülekeztek, a cigányok kiszálingóztak. Ott járták az utca közepén.

Pista nekivetette hátát a kocsmajtónak, úgy nézte. Nézte előbb a táncot, aztán oda fordította szemét az átellenben lévő ablakra. Ott maradt fogva a pillantása. Minél tovább nézte a virágszálat, annál jobban elöntötte szívét a keserűség. Hejl ha az a májfa beszélni tudna ott az ablak alatt. Vajjon megérezte ki tette oda? De mit ér ő azzal, ha meg is érezte? Ha ő egyszer azt a gyöngye, karcsu testét átölelné és odaállhatna vele a világ elé, amelyet ő járna. De mit az a sok veszett gondolat, nem lesz az meg soha!...

Az egyik legény elkurjantja magát:

— Ne aludj Pista, az angyalát! Járjad! Nem járod úgy sem mához esztendője...

Pistának szívét megvágta a szó... Mához esztendőre... Három esztendőre vették be... Kié lesz ez a világ akkor? Ki tüzi szívére? Ki tudja, ki fogja leszakajtani? Keblén hordozni? Ki fogja ölelni és ő nem lesz itt, hogy levághatná a bitangot fokosával, mert tőle elrabolja... Tőle?... Övé-e hát? Szólt-e hozzá egyszer is világeletében? Nem, de legalább más se ölelgesse...

És ezek meg hogy bomlanak itt, mikor

Indult: „Vassilissi Olga” görög gőzös Piraeuszba 152 lóval.

— **A pénzügyőr bűnyüye.** A törvényszék mint büntetőbírószak hétfőn, szeptember 19-én tárgyalja Tölösi József husz éves nagykanizsai illetőségű fiemei pénzügyőr bűnyüjét, aki hatóságai közeg elleni erőszak büntetével van vádolva. A vádirat szerint a Volosca kávéházban január harmadikán Racenovics Antal és több pénzügyőr között, akik között Tölösi is jelen volt, szóváltás keletkezett. A veszekedés hevében a vádlott és Pál Albert nevű társa kardot rántottak s nekimentek a panaszosnak azzal a szándékkal, hogy azt megsebesítsék.

A megtámadott ember azonban kiragadta a kardot a pénzügyőr kezéből s minthogy ugyanakkor több rendőr is közbelépett, a további veszekedést sikerült megakadályozni. A reudörök ekkor az egész társaságot a rendőri kirendeltségre kísérték, ahol jegyzőkönyvet akartak velük felvenni. Tölösi most hirtelen mellen ragadta a kihallgatást vezető Sirola helyettes-rendőrelenőrt s megkísérelte, hogy erőszakkal is visszaszerezze kardját, amiben csak a jelenlevő rendőrök akadályozták meg.

A kirendeltség feljelentése folytán aztán megindult az eljárás Tölösi ellen. A hétfői tárgyalásra beidézték Sirola József, Pál Albert, Racenovics és Culjat János tanukat is.

— **Halálos szerencsétlenség a tengeren.** Tegnap este érkezett ide Newyorkból a „Federicka” osztrák gőzös, amely utközben több kikötőt is érintett. A hajó parancsnoka bejelentette a révhivatalnak, hogy tegnap hajnali két óraker, alighogy a gőzös Triesztből elindult, halálos szerencsétlenség történt rajta. Egy súlyos felvonólánc ugyanis rázuhant Lusina Miklós matrőzra, aki nyomba szörnyethalt. A halott matrőzt ma elszállították a cosalai temető halottasházába.

— **Fiumei csodagyermek Budapesten.** Frankl Rózsika, a kis hat éves zongoraművész, aki több hétig itt lakó szüleinél tartózkodott, ma Budapestre utazott, hogy tanulmányait Thomán István zeneakadémiai tanárnál folytassa.

neki olyan veszett kedve van. Odavágott a cimbalomra fokosával.

— Ácsi! Eb az anyád! Elég volt már ebből! Huzzad az én nőtámat!

A cigány elhallgatott egy pillanatra... A legények felbődültek:

— Huzzad tovább!...

— Nem huzza... Elég volt!

— Kinek parancsolsz te?

— Neked is te rongyház!

— Az volt az apád!... Huzzad more csak azért is!...

Pista merfogatta a fokosát.

— Nem huzza! Haj! Akinek nem teszszik, állók elébe!

... Odanézett az ablakra. Vajjon látják-e? Vajjon tudják-e?, miért történik mind ez? ... Ott pedig — az ablakban — nem volt már senki. Nem akarták látni...

Pista szívéhez kapott. Jaj! még a bor is méreggé vált benne. Vérnek kell itt ma folyni, vége lesz itt ma valakinek, mert megszakad a lelke. — Elordította magát:

— Hát csupa nyulfit nevelt az anyátok?

Megrohanták. A fokos perdült és ahová ért, egy-egy koponya bánta meg. Ő hozzá meg nem férhettek. Egyik legény kikapta a hegedűt a cigány kezéből. Fejéhez vágta Pistának. A muzsika szétrepedt, a fej meginogott... Mondom, nem olyan mindennapi pordában szövődtek ezek...

Az asszonyok körülfogták őket. Kinek az anyja, kinek a szeretője volt ott. Addig csilla-

— **Nincs elsőosztályú hajójegy!** Az Amerikába induló hajók, úgy látszik, nemcsak fedélközi utasokkal telnek meg rogyásig, hanem a vagyonosabb, tehát elsőosztályon utazó közönségből is bőven jut nekik. Mostanában utaznak hazafelé a gazdag amerikaiak, akik valami európai világfürdőben vagy világvárosztályu jegyeket már jóelőre lefoglalják. Egy budapesti bankember például, aki hivatalos kiküldetésben utazik Newyorkba, nem kapott elsőosztályu hajójegyet a német és az angol társaságoknál és most Cherbourg-on át kénytelen utazni.

— **Pórujárt visszavándorlók.** Nagy Sándor újvidéki, Beszterci Sándor baranyai és Misics Jakab perleszi illetőségi földművesek mintegy négy évvel ezelőtt Amerikába vándoroltak ki. A dollárok hazáját azonban nem mosolygott rájuk a szerencse istenszszonya, mert több rosszban, mint jóban volt részük. A megélhetésért folytatott nehéz harcot végre is megunták s a „Carpathia” gőzessel hazautaztak. Tegnap érkeztek meg Triesztből vasuton s ezt az alkalmat arra használták fel, hogy végigjárták a kocsmákat és mulatóhelyeket. Különösen Nagy Sándor mulatott, úgy, hogy a késő éjjeli órákban a Via Giugionin részegen hevert a földön, amikor rátaláltak a rendőrök, akik őt a rendőrségre kísérték. A rendőri oltalom valóságos szerencse volt az elázott visszavándorlóra, mert száznegyvenhét koronáját, melyet a pénztárcájában tartott, a rendőrség vette őrizetbe. Nemsokára bekísérték másik két társát is, akiknek már egy fillérjük sem volt s ma aztán mindhárom illetőségi helyükre toloncolták.

— **Egy értékes vasuti találmány.** Lacroix francia mérnök, aki jelenleg az Electric Automatic Railroad Safety Signal Co. szolgálatában áll az északamerikai Egyesült-Államokban, feltalált egy távbeszélő készüléket, amelyvel a robogó vonatról beszélni lehet a vonal bármely állomásával. Ezt a készüléket a New-York és South Paterson (New-Jersey) közötti vonalon ki is próbálták és fényeser bevált. A készülék lányege az a már ismert elv, hogy a vonat jobb sinszála mellett (ez úgy értendő, hogy a mozdonyvezető jobb karja felé eső sin mellett, tehát voltaképpen mind a két sinszál alatt) egy alacsonyabb trszü acélsin fut végig oly mélyen, hogy a kerekek nyomkarikája már nem érintheti s ez a sin helyenkint össze van

pitgatták őket, míg egészen meg nem veszték a méregtől. Nem néztek többé semmit. Literek szárnyra keltek, bor folyt, vér folyt, a lobogós ingujjak lehasagotva, rongyokban lógtak... Csak Pista sértetlen.

Pista arca az izgalomtól vérvörös lángban égett. Szemben állt azzal, ki nem hagyja a nőtáját elhuzni. A fokost felemelte, háromszor megforgatta... Hejl, ha ez az ütés tetet ér... Gyilkos lesz abból, ki most a falu első legénye! De még sem lett belőle Kain, a világ második földönfutója. A kevélyen ölemlt kar lehullott a magasból, minth hűdés érte volna. A nagy, erős ember lehajította fejét, zavartan igazgatta lajbiját, ruháját... Ami pedig mindezt okozta, egy szócska volt...

A nagyságos kisasszony eltakarta a két szemét, úgy futott el az ablaktól, mikor a verkedést meglátta. Félt... Nem, nem néz oda... De mégis visszament, kinézett. Behalatszott a szobájába a hörgés, a nehéz tompa ütések, nyögések; egyszer-egyszer a Pista melléből szakadt fel a hang fájó hördülése. Ez a hang vonta, hívta magához... Jól előre hajlott, hogy kivehesse alakját az összegabalyodott tömegben... Éppen ekkor emelte föl a fokost...

Mariska kisasszony nem tudta mit csinál, de azt tudta, hogy ennek az ütésnek nem szabad testet érni... (Pedig nem azt féltette, kit bántani akarnak.) Futott végig a szobákon, ki az utra, utat nyitottak neki, ment egyenesen Pistához. Mellé ért. Megdobta zsebkezdőjével.

SAVOY

• nagyszálloda •

NEMÉNY

TESTVÉREK

Budapest, Józsefkörut 16.

Telefon 154-08.

A főváros legújabb és legmodernebb elsőrangú szállodája a város központjában

Olvasó és társalgó termek. - KÖZPONTI GŐZFÜTÉS. - Fürdő szobák. - 120 veudég szoba. - Lift. - Vacuum-Cleaner - MINDEN SZOBABAN HIDEG S MELEGVIZ-VEZETÉK. - Villamos vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal.

MÉRSÉKELT ÁRAK. LEGFIGYELMESEBB KISZOLGÁLÁS.

Azon igazán nincs mit csodálni,

hogy Fay valódi szodeni ásványpasztillái olyan jótévő hatást tesznek a nyak nyálkártyáira, a gége és mellékesen a gyomor nyálkártyáira is. A szodeni forrásokban levő só különleges szer a légzőszervek bántalmái ellen és a savaknak a gyomorban való fölgülemése orvosilag megálapított jó hatást tesz. Ebből következik, hogy Fay valódi szodeni pasztilláinak sohasem szabad egy háztartásból sem hiányoznia. Fay doboz ára csak 1 kor. 25 fillér és minden idevágó üzletben kapható.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Güntzert, cs. és kir. udvari szállító, Wien IV/I. Grosse Neugasse 17.

Távirat ◀▶ Telefon

Vilmos császár baranyamegyei vadászatai.

PÉCS, szept. 14. Az utóbbi időben Mohácson előfordult kolera betegedések miatt Vilmos német császár megváltoztatta az uti programját. Vonatja elkerüli Mohácsot és Villányos keresztül Pálmonostorra, majd a most megnyílt vicinálison Kisköszegre megy, ahonnan kocsin folytatja útját a karapancsai vadásztelepre.

A kolera miatt félbeszakadt hadgyakorlat.

NYITRA, szept. 14. A tizennegyedik honvédegyalogezred, amely a negyedik hadtesthez beosztva, Komárom mellett hadgyakorlaton volt, a koleras hírekre való tekintettel felsőbb helyről jött parancsra a gyakorlatot beszüntette és az éjjel hazatért állomás helyére, Nyitrára.

A szécsényi dráma tárgyalása.

BALASSAGYARMAT, szept. 14. A balassagyarmati törvényszék esküdtbírósa ma kezdte tárgyalni óriás érdeklődés mellett Szöke Jenő dr. volt szécsényi ügyvéd bűnügyét. A tárgyaláson az összes érdekeltek megjelentek.

Kevésel a tárgyalás megnyitása után szuronyos börtönőrök bevezetik Szöke Jenő drt, aki rendkívül megtörtnek látszik. Felesége nem jelent meg a tárgyaláson s ügyvédjével mentette ki magát, hogy csak akkor jelenik meg a bíróság előtt, ha hivatják, mert gyengélkedik. Ezután hozzáfogtak a vádlott kihallgatásához.

Szöke dr., mikor gyermekeiről kezd beszélni, fuidokló zokogásban tör ki. Elmondja, hogy Reöck Ivánt, mintegy három évvel ezelőtt ismerte meg. Szimpatikus, jó fiúnak látszott s nem hitte volna, hogy oly rutul visszaél a bizalmával. A tragédia előtti nap estjén fedezte fel előtte Nagy Margit, gyermekeinek a nevelőnője, hogy nevének viszonya van Reöck Ivánnal. Azonkívül az asszony is bevallotta éjjel, hogy megszegte hűség esküjét. Másnap felöltözött s felvette felöltőjét is, melyben véletlenségből benn volt revolvere is s a postára akart menni. Utközben találkozott Reöck Ivánnal, aki hetykén üdvözölte őt. Ez annyira kihozta őt a sodrából, hogy önkéntelenül revolveréhez nyult s lelőtte a bírósági jegyzőt, anélkül, hogy tudomása lett volna arról, amit tett. A tárgyalás folyik.

Koleragyanus eset Sióagárdon.

SZEKSZÁRD, szept. 14. A közeli Sióagárd községben koleragyanus tünetek közt megbetegedett Mozolán József birtokos, akit Siomsits Elemér tolnamegyei alispán és Dragits Imre dr. vármegyei főorvos rendelkezésére a szekszárdi járványtelepre kellett volna szállítani. A szállítás azonban nem sikerült, mert a nép annyira irtózik és fél a betegségtől, hogy semmi pénzért sem vállalkoznak Mozolán elszállítására.

Öngyilkosság betegség miatt.

BAJA, szept. 14. Bíró Károly nyugalmazott járásbíró gyógyíthatatlan betegsége miatt revolverrel agyonlőtte magát és azonnal meghalt.

A bihari haramia nyomában.

NYIREGYHÁZA, szept. 14. A kisvárdai vasuti állomáson vadászruhában, szalmakalappal a fején felismerték Vitalis Imrét, az üldözött bihari haramiát, aki felszállt Beregszász felé induló vonatra. A beregszászi csendőrséget sürgönyileg értesítették, hogy Vitalist fogja el.

Az olaszországi kolera

RÓMA, szept. 14. A legutolsó huszonnégy órában a bari-i és a foggiai tartományban összesen három új koleramegbetegedés és két elhalálozás történt.

Új összeesküvés Görögországban.

ATHÉN, szept. 14. A helyőrség készenlétben van a kaszárnyákban, mert összeesküvésnek jöttek nyomára. A reakcionárius tisztek, akik megakarják buktatni a Dragumiskormányt, azt tervezték, hogy tüntetést rendeznek a király mellett és e közben végrehajtják az államcsínyt. Megszállják a lőporraktárakat és hatalmukba kerítik a kaszárnyákat. Az összeesküvőkhez csatlakoztak azok a tisztek is, akiket nemrég kiközösítettek a hadsereg kötelékéből. Az összeesküvők a harmadik lovasezred tisztjei, akiknek parancsnokát nemrég letartóztatták. Lapatokis volt hadügyminiszter is részes az összeesküvésben. Ugy látszik, alapos az aggodalom, hogy a nemzetgyűlés első napján véres összeütközések lesznek.

Inog a portugál trón.

LISSZABON, szept. 14. A klerikális párt már most azon mesterkedik, hogy ha a fiatal király nem képes gátat vetni a köztársasági áramlatnak, amely egyre erősebb, akkor Don Miguel braganzai hercegnek biztosítsa a portugál trónt. Törvényes uton akarja a klerikális párt megváltoztatni a trónöröklés rendjét olyképpen, hogy Manuel király és az infans halála esetén Miguel herceg legyen a trónörökös.

Örült trónkövetelő.

BERLIN, szept. 14. Pétervöl táviratozák, hogy a boszniai királyságnak új irónkövetelője akadt egy Selich Milos nevű kis postahivatalnok személyében, aki magát Selich hercegnek nevezi. A jámbor postatisz levelet irt a Novoje Wremjának, hogy védelmezze meg trónörökösödési jogait és szabadítsa meg Boszniát Aehrenthaltól.

Izwolski lemondott.

PÉTERVÁR, szept. 14. Udvari körökben megerősítik a hírt, hogy Izwolski tegnap forma szerint is benyújtotta lemondási kérvényét és a cár azt elfogadta. Sasonow helyettes államtitkárnak külügyminiszterre való kinevezése már megtörtént.

Véres családi tragédia.

NÁPOLY, szept. 14. Cernigliaro nápolyi ügyvéd, aki sűrű párbajairól ismeretes, meghasonlott 54 éves anyósával és civakodás közben két revolvergolyóval megölte, azután főbelötte önmagát. Cernigliaro felesége jeien volt, mikor a gyilkosság történt és rémületében eszméletlenül rogyott össze. A gyilkos ügyvéd detektivekkel figyeltette meg anyósát, akiről megtudta, hogy szerelmi viszonya van egy pappal. Mikor a detektivek jelentették, hogy gyanuja alapos, Cernigliaro haragjában megölte anyósát.

A hajóösszeütközések és a tengerészeti jog. BRÜSSZEL, szept. 14. A nemzetközi diplomáciai tengerészeti kongresszus ma összeült, hogy hajóösszeütközéseknél fölmerülő bizonyos kérdések rendezésének módját megvitassa.

A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólalásnak !! helyt ad. !!!

Az 1910 évi nyári idényre a következő árucikkek ajánlják alkalmi árakon:

Női bluzok, tiszta szelyemből	7.-	Kor. drbja
Női bluzok csipkeszövetből	5.-	„ „
Női ingek kézi himzéssel	2.50	„ „
Női diszkötények	-58	„ „
Női à jour harisnyák párja	1.-	„ „
Jupon tiszta selyemtaftból	10.-	„ „
Női fürdőruhák	6.-	„ „
Férfi utazó-ingek	2.60	„ „
Férfi nyakkendők selyemből	-75	„ „
Rövid kötött férfi harisnyák tucatja	5.-	„ „
Férfi uszóruhák	2.50	„ „
Frottir fürdőköpeny	6.80	„ „

Ezenkívül óriási raktár mosó- és gyapjuszövetekben férfi- és női kosztümök részére, selyemszövetekben, vásznakban, himzésekekben :: és női konfekcióban. ::

M. WEISS
= ÁRUHÁZA =
FIUME • TRIESTE
CORSO II. CORSO 9.

A szabott árak az egyes darabokon :: fel vannak tüntetve. ::

Ujonnán épült!

BONVECCHIATI

szálloda és vendéglő ::

VELENCE

A Szt. Márk-tér közelében.

Villamos világítás. - Központi fűtés. - Elismert jó konyha.

Penzió borral naponként 10 lira. Szobák 2.50-től 3.50 liráig.

Pontigami sör kimerése. :: Tiszta, ficom ház.

Tulajdonosok:

FRATELLI SCATTOLA.

Gyermekcipők- és kötények iskolai célokra, valamint női- és férfi-fehérműk, cipők és egyéb férfi és női divatkülönlegességek olcsó áron kaphatók

REIS J. üzletében Fiume, Via delle Pile 4. sz. a „Grande” kávéházzal szemben.

ZONGORA-TEREM ÉS KÖLCSÖN INTÉZET

ALAPÍTOTT 1880.

ÖZV. POTOSNJÁK ANTONIA

TELEFON 180. — VIALE FRANCESCO DEÁK 38. — TELEFON 180.

Ajánlja a legjobb gyártmányú zongorákat és pianókat előnyös fizetés mellett. ZONGORABÉRLET, JAVÍTÁS ÉS HANGOLÁS. A világhírű Bösendorfer zongorák egyedüli képviselőse.

NAVICELLO F.

automobil és kerékpár üzlete.

Piazza Scarpa - FIUME - Telefon 774

Kellékek raktára és alkatrészek :: kicserélése. ::

JAVÍTÁSOK RÉSZÉRE ME-

CHANIKAI MŰHELY. ::

Auto-Garage és bérletek.

Pauly és Tsa Velence

Ponte Consorzi, a Szt. Márktér mellett.

Saját készítményű műbutorok, márvány-, bronz-, mozaik- és üveggészletek óriási raktára.

Szabad megtekintés. **78 kiállítási terem.** Magyar ügyvezető.**STANFLIN ANTAL** butorraktára

FIUME - Via Municipio 311 - FIUME

Óriási választék modern luxusbutorban, vas- és rézbutorban, igen jutányos áron.

● ● Saját kárpitosműhely. ● ●

● Telefon 866. ● Telefon 866. ●

Hôtel SPLENDIDE - Lido-Velence

Elegáns hűvös szobák tengeri kilátással.

Motorcsónak az állomáshoz és vissza. Családokkal hosszabb tartózkodásnál külön megállapodás személynként napi 12 lírától felfelé. ::

TULAJDONOS: TÉPÉRINO HUBER A. és E.

MIRKOVICH M. nagy butorraktára, saját kárpitos-műhelyvel

Via Porto I-3-5 sz. : FIUME : Via San Vito 4-5 sz

Nagy raktár Susák-Pecsinén.

Mindazon vevőknek, akik butorokat és kárpitos munkát akarnak vásárolni, máttól fogva nagy árleszállítást adok. Elsőrendű szekrények 1 ajtóval, fiókkal azelőtt 44, most 36 kor. Ugyanaz két ajtós, fiókos azelőtt 54, most 46 kor. Matrac tengeri füvel 1 személy részére 13, most 11 kor. Ruganyos ágycémet 1 személy részére 18, most 14 kor. Ugyanaz két személy részére 28, most 20 kor. Ágyak 15, 18, 20, 24, 32 stb. koronáért.

Tázasutalók, valamint villák és szállók részére nagy választék öt százalékos engedménnyel.

STOICOVICH E.

: „APOLLÓ” vendéglője :

FIUME, DEÁK KORZÓ 20. sz. (a pályaudvarral szemben).

Elsőrendű magyar borok.

Kőbányai polgári sör.

Kizárólag magyar konyha.

Havi előfizetések elfogad-
tatnak.

Magyar gazda. - - - - -

- - - - - Magyar kiszolgálás

Bonin penzió Velence Corte Barozzi, a Britania-
szálló mellett. !!

Kitűnő bécsi konyha, különösen magyarok és osztrákok által látogatva, egy pernyi távolság a Márkus-tértől.

JADRAN SZALLODA

BUCCARI.

MAGYAR KONYHA

MAGYARBOROK - KITŰNŐ SÖR

Homolka Károly tulajdonos.

Hôtel Jolanda & Bavaria

étteremmel és kávéházzal

Riva Schiavoni **VELENCE** a Lido hajóállomással szemben. ::

A tengerre néző, szép, modern szobák. Fedett és nyílt terrasz. Német és magyar konyha. ::

Müncheneri és pilzeneri sör egyenesen a hordóból kimérve. ::

Levelezés minden nyelven. ==

Americana

kémiai ruhatisztító intézet amerikai minta szerint.

Értesítem n. é. közönséget arról, hogy amerikai utamról hazatérve, a via Governo 5. szám alatt egy amerikai rendszerű, teljesen modern gépekkel felszerelt kémiai ruhatisztító intézet nyitottam.

Számos megbízást kér
M. Löwinger**ZOUBEK B.**

FÉNYKÉPÉSZ

- FIUME - a susáki hid mellett.

Készít mindennemű fényképeket és fénykép-levelezőlapokat a legolcsóbb áron és kifogástalan kivitelben.

VENIER szálló és étterem

VELENCE

Bacino Orseolo a Szt. Márk Tér mellett

Nagy éttermek, izletes, francia és német konyha. Lakosztályok és szobák villanyvilágítással fűtéssel és fürdővel személynként 2 lírától feljebb. Telefon 152.

Tulajd. Venier Marcc.

Magyar borbély és fodrász

Fiume Via Germania 46. sz. a pénzügyőri kaszárnya fölött.

Teljesen újjáalakítva és a legnagyobb kényelemmel berendezve. Pontos, tiszta kiszolgálás.

Tulajdonos: BELLAI JÁNOS.

“A TENGERPART”

— telefonszáma —

229

Ha előfizetni akar, vagy hirdetni valója van hívja fel ezt a számot

229**Hungária Penzió**

:- Lussingrande :-

Magyar ház modern komforttal. - Napi ellátás 6 korona. - Kitűnő konyha.

Tulajdonos: özv. Seress Imréné.

Uri és női cipész**KOLLER FERENC**

Fiume, Deák korzó 20 sz.

az állomással szemben. Specialista amerikai és francia cipőkben. Pontos kiszolgálás, jutányos árak.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó árakon.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jőhírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnázene.

TULAJDONOS:
ifjú BUDAI KÁROLY

GLOBUS

HIRLAPIRODA - FIUME - V. de Domini u.

Bel- és külföldi lapok.

Hangjegy- és könyvvarusítás.
Előfizetések a világ összes lapjaira eredeti árakon

— Uj tulajdonos: Platzner Arthur. —

Cantrida „FIUME“ vendéglő a fürdővel szemben.

Szép árnyékos kerthelyiség teképpályával
kitűnő magyar és olasz konyha hamisítatlan
magyararadi bor.

Kőbányai polgári és duplamaláta sör.

Számos látogatásért esedezik

Ragg Mihály, vendéglős.

Malosek Pál

szobafestő, cimfestő és mázoló

A fiumei és környékbeli magyarság
figyelmébe ajánlja szolgálatait. Vá-
lal minden e szakba munkát — új
épületek teljes festését is — olcsón
és kifogástalanul.

Cim: Via Caserma 5. sz., I. em.

Bratovich G. N.

: elsőrendű könyvkötészete :

a Castello utca 9. számú Ku-
cich házban van. Telef. sz. 766.

Kifogástalan munka. :-: Olcsó árak.

Vicolo Germania 1. sz.

• A legmagasabb árban veszek •
uraságoktól levett ruhákat

BROTT LAJOS
VEGYTISZTÍTÓ

Vicolo Germania 1. sz.

A n. é. fiumei közönség szives tudomá-
sára hozom, hogy a Via Germania 2. szám
alatt levő

SECESSIO KÁVÉHÁZAT

átvettem.

Szakismereteimmel mindenkor arra fogok
törekedni, hogy kitűnő kávéházi italokkal to-
vábbá bel- és külföldi lapokkal kifogástalanul
kiszolgáljam t. vendégeimet.

Minél számosabb látogatást kér

Löffinger Ferencz
kávéház tulajdonos.

SZABÓ VIKTORIA MOSODÁJA

Via Serpentina 20. sz.

Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tözsdében

Marólug nélküli kézi mosás.

Mindenféle női piperék, férfi-ing,

gallér, kezelő stb. a legpontosabban

: elkészítve házhoz szállítanak. :-:

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART“ LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Rosenfeld Márk asztalos mester

Fiume, Vicolo dell' Ospedale 4. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát,
ugyszintén javítások is pontosan és lelki
ismeretesen végeztetnek el. Régi bútorokat,
ajtókat és kapukat szabadalmazott mód-
szerrel teljesen újjáalakít.

Meghívásra azonnal házhöz jön! - Mérsékelt árak!

Ferlan Giovanni

butorraktára

Via Ciotta 3 sz. alatt megnyit.

Nagy készlet mindennemű
szalón- és egyszerű butor-
ban. Rézbutor. Kárpitos-
műhely. - Asztalosműhely.

Olcsó árak.

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas étterem, nyáron szép
kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta
magyar és külföldi borok. - Kőbányai Pol-
gári Sör. Olcsó árak!

Hirdetmény.

K. 200,000 óvadék lefizetett a kereskedelmi törvény 462. §-a értel-
mében a m. kir. adóhivatalnál 573/910 tétel alatt 1910. ján. 20-án kel-
744/1 szám alapján.

Felhívás

a temesvári segélyszövetkezethez való beiratkozásra úgy mint: a halá-
csétére való segélyezési osztályba, hozomány osztályba, özvegyek
gyermek osztályába és a segély és hozományt biztosító osztá-
lyokba,

I. Az elhalálozás esetére biztosító osztályba beiratkozhatnak
mindazok, kik már betöltötték 15-ik életévüket de a 60-at még nem
érték el.

II. A hozomány osztályba 2000-től 20,000-ig terjedő össze-
gekre beiratkozhatnak születésüktől fogva mindazon leányok, kik
18-ik életévüket még nem töltötték be.

III. A gyermek biztosító osztályba be lehet iratkozni 2000-
től 20,000-ig terjedő összegekre, mely összegek a 24-ik életév betöl-
tése után fizetettnek ki.

IV. Az özvegyek osztályba be iratkozhatnak az egész Ösz-
trák-Magyar monarchiában, amely a kereskedelmi törvény 462. §-sa
 értelmében 200,000 koronára óvadékot tett le s így teljes biztosíté-
knyújt, a szövetkezet felhívja a bármilyen rangú és vallású személye-
ket, hogy a szövetkezet fentemlített valamelyik osztályába beiratkoz-
zanak.

Alapszabályok, kötvények és levelezés minden nyelven.
A beiratkozásokra felvilágosításokat ad Marjanovich György
irodája, amely a főképviseletet bírja Fiume, Lika-krbava megye, a
magyar-horvát tengerpart, Dalmázia, Hercegovina, Istria és Ausztria
kozelebb levő tartományai számára.

Az összes itt felsorolt helyekre fix fizetéssel és jó jutalékkal
képviselők kerestetnek. Ajánlatok és levelek Marjanovich György
intézdőnk; Távirati cím: Marjanovich, Fiume, Via Governo 6.

A fent felsoroltak alapján a temesvári segély szövetkezet fő-
képviselete felhívja mindazon személyeket, akik az eddig fenállott
Balkán, Hercules és az északi segélyszövetkezett tagjai voltak s akik
hatvanadik életévüket még nem töltötték be s a halálozási osztályba
vagy a hozomány osztályba voltak beiratkozva, ugyszintén azokat,
akik újabban szándékoznak beiratkozni, avagy gyermekeiket akar-
ják beirattatni, hogy forduljanak a fentemlített főképviselethez, ahol
mindennemű felvilágosítást nyerhetnek.

Minél számosabb jelentkezést kér:

A segélyszövetkezet általános főképviselete :

Marjanovich György, Via Governo 6.

Telefon 11—35.

Zongora-terem és kölcsön-intézet

ŠALAT K. - FIUME

CORSO 12, I. em. - Telefono 819

Legnagyobb választék Fiumében zongorákban,
pianinokba stb. a legelső gyárakból.

≡ Kényelmes részletfizetés. ≡

Tíz évi jótállás. Régi zongorák vétele és becserélés.
Bérlésbe csakis kitűnő, új hangszerek adtnak.

≡ Javítás és hangolás ≡

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary, az Adria palota mellett.

Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.
Közvetlen termelőktől beszerelt ma-
gyar borok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság
találkozó helye. Elegáns vendégszobák
tengeri kilátással kaphatók.

Telef. 11-49

Tulajdonos:
LIBERMANN IZSÓ

Mosóda és vasaló intézet

Fiume, Via del Ponte 1.

(volt Waldmann féle).

Különlegesség: Gallérok és kezelők a kedvelt
budapesti fényel. Pontos és gyors kiszolgálás.

Jutányos árak. Külön vegytisztító osztály.

Szives támogatást kér ROLICH FERENC
mosóda tulajdonos.

Harisnyakötőde Fiumében.

Deák korzó 26. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó mun-
kát, úgy kör- mint hosszugépen. Haris-
nya fejelések jutányos árban végeztetnek
Minél több szives megbízást kér

Czimmermann Györgyné.

SIMA KÁROLY

Fiume, Vicolo dell' Ospedale 4. sz.

Elvállal diszfestészeti, szoba-
festő és cimfestő munkálatokat,
zalamint bútor- és bádogfénye-
vést. Mérsékelt árak. Pontos
kiszolgálás.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszertárak, az összes ásványvizek,
toilettecikkek és szépitőszerek stb. stb.

Ujságelárusítók (rikkancsok)

jó heti fizetéssel és eladási

jutalékkal felvétetnek

„A TENGERPART“ kiadóhiva-
talában Vicolo dell' Ospedale,
Wurzer-ház.